

Kuukiri

Nr. 10 (174) November 2008

• Vallavanema veerud •

Viiratsi vald hingede ajal

Suvel ma arvasin vanarahva kogemustele tuginedes, et ega see suvi taeva jää. Ega ta päris jäänudki, aga päikest oli tõesti vähe. Nüüd oleme talve ootuses, püüame ette arvata, missugune ta tuleb — kui üldse jällegi korralikku talve tuleb. Meenutuseks ehk möödunud talvest niipalju, et Tartu maraton jäi lumepuudusel ära.

Viiratsi uus «Konsum»-tüüpi kauplus on valmis. Ostjatele avati ukсед 13. novembril. Kaupluses on 600 m² müügipinda ja saab olema 6500 liiki kaupa. Valmis on ka sidejaoskonna ja perearstide ruumid.

Arvan, et Viiratsi aleviku rahval on sellest hoonest palju rõõmu, sest poes on palju kaupa ning arsti- ja sideteenused on tunduvalt lähemal kui enne. Keskväljak sai hoopis uuema ilme ja tulevikus on seda silmal ilus vaadata. Palun nüüd viiratsilastel hoida seda, mis on tehtud ja korras, mitte lõhkuda ja rüüstada seda, mis kalli raha eest on loodud meie kõigi jaoks.

Seoses uue kaupluse avamisega oleks olnud mõistlik paigutada siia ka rahaautomaat. Viljandi Tarbijate Ühistu juhtkond sellise pakkumise pankadele ka tegi, isegi automaadi asukoht oli valmis vaadatud, aga pangad keeldusid, sest nende arvates on Viiratsis rahakäive väike.

• Vestlevad imeline vanaisa Leo Tossu ja vallavanem Väino Luik.

• «Konsum» ja selle poe naispere

VEIKO JÜRISE fotod

Eesti Vanavanemate Fond tunnustab teist aastat neid tublisid vanaemasid ja vanaisasid, kes oma tegevusega silma paistnud. Käesoleval aastal tunnustati tiitliga «Imeline vanaisa» meie vallast Leo Tossu. Leo on üles kasvatanud viis pojalast. Viiest lapsest kolm õpivad veel

praegugi, kõige noorem neist elab tema juures ja käib gümnaasiumis.

Jõuludeni on veel rohkem kui kuu aega. Soovin kõigile rahulikke jõulootust.

Väino Luik,
vallavanem

Viiratsi Algkool aitab loomade varjupaika

14. oktoobril käisid Viiratsi algkoolis Viljandi kodutute loomade varjupaiga töötajad, kes rääkisid meile sellest, kuidas loomad varjupaika satuvad. Kõik klassid lubasid kindlasti ka varjupaigas käia ja loomi aidata.

Kui on tahtmist varjupaigale anneta, võib neile viia vanu madratseid, patju, linaid, käterätikuid ning koera-

ja kassitoitu. Koolimaja fuajeesse toodi varjupaiga annetuskast, see jääb sinna 20. detsembrini. Raha suurus pole oluline.

Oluline on vaid see, et tead, et tegid midagi head loomadele, kellel pole kodu ja peremeest.

Marta Anderson,
6. klassi õpilane

VOLIKOGUS 30. oktoobril

Aasta pere statuudi muutmine

Muudatuse tingis kandideerivate perede laste vanuse tõstmine aasta võrra. Seega võivad kandideerida pered, kus on vähemalt üks alla 20-aastane laps (varem 19).

Roland Tulik tegi nii ortograafilisi kui sisulisi parandusettepanekuid. Samuti leidis ta, et kehtiv statuut ei anna võimalust kandideerida peredel, kus lapsed kasvatavad vanavanemad või üksikvanemad. Samas kasvatavad paljud mittetraditsioonilise peremudeli kodud tublisid lapsi. Kaupo Kase toetas parandusettepanekuid ja tegi märkuse volikogu esimehele, et ta annab hinnanguid. Statuut suunati teisele lugemisele.

Viiratsi lasteaia põhimääruse muudatus

Muutmise põhjustas lasteaia lisarühm. Kui enne oli Viiratsi lasteaias kolm rühma, siis sellest sügisest on neli. Samuti anti lasteaia kasutada veel teine maja Viiratsis (Sakala t. 3).

Riigihangete korraldus

Eelnõud tutvustas vallavalitsuse nõunik Piia Kivisild. Ta ütles, et eelnõu maht vähenes pärast põhjalikku keelelist korrektuuri. Paragrahvis 7 kirjutati komisjoni esimehe asemele finantsnõunik ning eelarve- ja maaelukomisjoni ettepanekul lisati 18. paragrahvile täiendav punkt.

Kolmandal lugemisel olnud eelnõu võeti vastu.

Eelarve muudatus

Eelarve- ja maaelukomisjoni esimehe Mati Leemeti selgitusel laekuvad maksud kaks kuud enne aasta lõppu normaalselt. Samuti oli ta optimistlik reservfondi suurenemises. Üksikisiku tulumaksu laekumisega polevat samuti probleeme.

Vallavanem Väino Luik siiski maksude laekumist nii roosades värvides ei näinud. Ta arvas, et aasta lõpul võib tulla tagasilööke tulumaksu laekumises.

Kulude ja tulude summad liikusid 1 530 140 krooni ulatuses, reservfondi jääk on 175 860 krooni.

Hoonestusõigus tühistati

Tühistati vallavolikogu otsus 29. novembrist 2007, mis käis Ristiku 28 hoonestusõiguse kohta. Erandina tehtud otsusega oli eraldatud krunt Kalmetu kooli õpetajate perele, kes tollal elas linnas. Praeguseks on pere loobunud krundist ja hoonestusõigusest.

Et ka üks varasem otsus on tühistatud (Viiratsi inimestest pole enam soovijaid), tehti ettepanek arvata Ristiku 28 välja kruntide hulgast, millele seatakse vallavalitsuse poolt viieks aastaks hoonestusõigus otsustuskorras ja suunatakse see avalikule enampakkumisele alghinnaga 220 000 krooni.

Osalemine sihtasutuses

Viiratsi vald oli üks sihtasutuse Viljandimaa Hoolekandekeskus asutajaid.

Viiratsi KOIT-kava ressursid suunati Kalmetu kooli kasuks. Tollal polnud osalemiseks raha ja Viiratsi astus sihtasutusest välja. Täna on olukord muutunud.

Et Viiratsi lastekodu hoone antakse üle sihtasutusele Viljandimaa Hoolekandekeskus, tuleb uuesti aktiveerida oma tegevus ja nimetada esindajaks vallavanem Väino Luik.

Praegu tegelevad nii Viiratsi vald kui Viljandi linn sellega aktiivselt, eraisik soovib sellesse ettevõtmisse investeerida. Viiratsi vald hakkab sihtasutuse kaudu uuesti otsima Viiratsi lastekodu hoonele võimalust.

Kinnisasja koormamine isikliku kasutusõigusega

Sellist menetlust on vaja, kui valla kinnistutel soovivad firmad midagi toimetada.

Elektrivõrgud soovivad Sakala 3b (seoses kaubandusettevõtte ehitamisega) oma liitumiskappi rajada. Teiseks soovib aktsiaselts «Elion» 61 m² maad Viiratsi koolimaja taha mänguväljaku äärde konteineri rajamiseks.

Kooseis muutub

Enna Lond tegi ettepaneku haridus- ja kultuurikomisjonist välja arvata Sulev Kannimäe, kes ei tööta enam vallavalitsuses. Tema asemele asub vallavanem Väino Luik.

Vallavalitsuse info

* Kalmetu kooli projekteerimise riigihange on I etapi läbinud ja paremad pakkumised selgunud. Dokumentid võttis välja kuus firmat, hilinemisega veel kolm. Vallavalitsus tunnistas parimaks firma «Koger ja Partnerid» pakumise hinnaga 580 000 krooni. Projekt valmib kolme kuu jooksul.

* Oktoobrikuus räägiti Vana-Võidus taas omavalitsuste liitmisest. Kohapeal moodustati töögrupid, kus toimusid diskussioonid. Meie rahvast osales seal vähe. Töögrupp moodustati ka meie vallast tingimusega, et ei osale ei vallavanem ega volikogu esimees. Jäi kõlama toon: ei pooldata liitumist ilma linnata, see pole aga paraku liitumise poolt. Min-di laiali mõttega kodus liitumise teemaga edasi tegelda (rõngasvald vms.).

Vähemalt 2009. aasta valimisteks liitumist ei toimu.

* Arutati külvavanema sobivust oma ametisse. Kuudeküla külvavanem Mati Koger sattus pahuksisse loomaküttimise seadusega. Külvavanema statuut nõuab: kui inimene paneb tahtlikult toime väärteo, tuleb arutada tema ametisse sobivust. Koger väitis, et tegu polnud tahtlik, võrreldes oma tegu kiiruse ületamisega autoroolis. Kuudeküla koosolekul arutatakse seda juhtumit uuesti ja küla teeb otsuse.

* Tarmo Looduse konfliktist õpilasega on ajakirjanduses palju räägitud. Kuna Loodus on vallavalitsuse liige, palus vallavanem temalt selgitust. Loodus rääkis üksikasjalikult ära juhtunu

ja vallavalitsus võttis informatsiooni teadmiseks.

* Eelmine külapäev toimus Tustis, järgmise ürituse lubas korraldada Viiratsi. Alevivanema ettepanek on teha need läbi tiigi kaldal, kuhu tuleks edaspidi rajada püüde pidamise koht ja miks ka mitte Viiratsi valla ainus laululava.

Vallavalitsuse esialgne arvamus on, et ettepanek vajab vähemalt kaalumist, sest tegemist on selleks sobiva kohaga. Iseasi, mis toimub majandusel. Eelarve järgmisel aastal pigem väheneb kui suureneb. Arvatakse, et palk järgmisel aastal küll suureneb, kuid töötajate hulga vähenemise tõttu väheneb ka tulumaks. Seepärast tuleb negatiivse eelarve vältimiseks kaaluda iga senti valla rahakotist.

* Kaunismäe elamus on neli korterit, ühes asub sidejaoskond, ülejäänud kolm kuuluvad õpetajatele. Praegu on kaks neist tühjad, seal sees elanud inimesed väidavad, et korterid on väga külmad. Vallavalitsuses oli arutusel, et osa korteritest võiks ära müüa. Ka Kalmetu kooli direktori sõnul ei vajata õpetajatele elamispinda.

* Bussiliiklusest. Kui varem sõitis hommikul Uusnast linna poole kaks bussi, siis praegu vaid üks. Põhjuseks on dotatsiooni maksumus: liin küll võeti ära, kuid raha võeti ikka dotatsioonina. Samas rahvas nuriseb liiga täis bussi pärast.

* Viiratsi aleviku kõnniteed. Kui oli teada vee- ja kanalisatsioonitrassi odavamaks minek ja lootus, et raha jääb vallale keskkonnainvesteeringute reall, otsustati korda teha kõik Viiratsi tänavad. See raha võeti aga ära. Kui tehtud taotluse peale õnnestub Keskkonnainvesteeringute Keskuselt raha saada, tehakse Sakala tänav korda, kui ei õnnestu, ei oska vallavanem öelda, mis edasi saab.

* Prügi sorteerimine on Viiratsis endiselt õhus. Vallavanema kindel lubadus oli: selle teeme korda, paigaldame aluse ja korrastame!

* 23. septembril: Kalmetu kooli juurdehituse projekteerimine, hariduse ümarlaud, isikuandmete kaitse koolides, bussiliiklus vallas, külaliikumine vallas, soojatrassi rekonstrueerimine, Viiratsi uue elamurajooni välisvalgustus, sademete kanalisatsiooni rajamine uude elamurajooni, energiasääst valla allasutustes, ühise hooldekodu rajamine, Viiratsi lastekodu hoone edasine saatus, Viiratsi keskväljaku kujundamine ja omavalitsuste liitumine.

* 30. septembril: hariduse ümarlaud, ühendatud kutsekeskkooli tegevus, külvavanema sobivus, hulkuvad koerad Viiratsi alevikus, «Elioni» kasuks isikliku kasutusõiguse seadmine, energiakasutus valla allasutustes ja lapsehoiuteenuse rahastamine.

* 9. oktoobril: hajaasustuse veeprogrammi toetuse saajate nimekirja kinnitamine.

(Järg 6. lk.)

Meida Austrin asutas Vana-Võitu lasteaia

Meida Austrin, neiu põlvenimega Murs, sündis Tännassilma valla Surva külas, lõpetas Kalmetu koolis seitse klassi, Viljandi 1. Keskkooli ja lisaks sama kooli juures pedagoogilise klassi.

Esimene töökoht oli Peetri Algkoolis, kus ta töötas ühe õppeveerandi, edasi läks ta Arumetsa Algkooli, mis oli siis rahva kooskäämise koht. Seal peeti maha «Kevade» kolhoosi suured peod, tuletõrjevõistlused ja jaanipäevad.

Koolis töötamise ajal tegi Meida koos teiste noortega näitemängu. Koos kolhoosi arveametniku Laine-Asta Edela ja Kissa osakonna juhataja Jaan Patusega käis ta Viljandis näidendite ülevaatusel, kus näitetrupp saavutas esimese koha ja suunati seejärel konkureerima Tallinna.

Arumetsa Algkoolis õppis 36 last. 1963. aastal kool suleti õpilaste vähesuse tõttu.

Meida Austrinile pakuti tööd Metskülla kooli direktorina või Viiratsisse lasteaiakasvatajaks. Metsküla asus liiga kaugel, Viiratsis aga oleks ta saanud koha teise kasvataja asemel. Siis tuligi sovhoosi direktoril Toomas Soolustel mõtte teha lasteaed Vana-Võitu.

Lasteaiale eraldati üks tuba Vana-Võidu mõisahoonel teisel korrusel. Sinna tehti ka kätepesunurgake. Sööma mindi aga alla sööklasse. Üks väike laps Meidal süles ja teised rivis järel, suunduti lõunale. Lapsed said ainult lõunasöögi.

Kui kooliõpilastel olid tunnid, jooksid lapsed pikki koridore. Püüti olla vaikselt, et mitte tunde segada. Paljud mudilased olid õpetajate lapsed ja oskasid ilusasti olla. Niipea kui koolikell vahetundi kuulutas, sulgusid lapsed oma rühmaruumi. Seal polnud muud kui üks lauake ja põrandal väike vaip. Esialgu mänguasju polnud, laste rõõm olid kuulata jutukesi ning vaadata Arumetsa koolist pärandusena saadud raamatuid.

Et voodeid polnud, siis jäid lapsed lõunauinakuta, ainult üks pisike laps magas juhataja süles. Teised lapsed joonistasid, vaatasisid raamatuid ja soovisid, et tädi neile ikka rohkesti lugusid jututaks.

Esimese mänguauto viis Meida ise oma kodust. Võimlemiseks sai kasutada vana spordihoonet, mida enam alles pole.

Nagu tänastelegi lastele, oli Kivistiku mets ka sel ajal laste üks lemmikkohti.

LUU TIHEDUSE MÕÕTMISE TULEMUSED

Viiratsi Perearstikeskus mõõtis luu tihedust 3.—6. novembrini, seega neli päeva. Mõõtsime kannast, mis annab 90-protsendiliselt õige tulemuse.

Üle 45-aastaste inimeste huvi uuringu vastu oli üle ootuste suur. Uuringus osales 250 kodanikku, neist 227 naist. Kokkuvõtteks oli normaalne luu tihedus 105, luu vähesus 105 ja luu hõrenemine 40 patsiendil. Kaheksa inimest saab luu hõrenemise ravi, kahel on olnud luumurde.

Hea, et nii palju inimesi tundis huvi oma tervisliku seisundi vastu. 40 patsiendil, kellel on luude hõrenemine, tuleks üle mõõta ka luu tihedus Tartus ja saada vastavat ravi. Õige toit ja rohke liikumine peaksid kuuluma aga iga elustiili juurde.

Loeng osteoporoosist peeti 19. novembril Viiratsi rahvamajas, kus igapäev oli võimalus kõike üle küsida. Suur tänu Magnus Kõurile firmast «MSD»: ta andis meile kasutada oma kallist aparati. Tahame ka edaspidi teha firmadega koostööd, seda aga juba uues perearstikeskuses. Kõik on alati oodatud!

Ülle Gurjev

● Meida Austrin 80!

ANNE KIVIRANNA foto

Vaadeldi looduse muutumist ja kuulati linnulaulu. Peod peeti Vana-Võidu kooli suures saalis. Sageli olid peod koolirahvaga ühised ning siis oli tore olnud näha väikesi suurte piduliste vahel ringi sagimas. Suured lapsed hoidsid väikesi käekõrval ja tahtsid ka lasteaeda tulla. Tollal leidis Vana-Võidus külapillimehi, kes saatsid pillidel ka laste esinemisi.

Toredate olid väljasõidud Uusnasse jõe äärde. Lapsevanem Jüri Kessa sõidutas mudilased ja Meida oma uhke «Vulgaga» kohale. Lapsed said ujuda madalas vees ja suurelt kivilt vette hüpata. Suitsuahjus valmistati suitsuräimi, need maitsesid värskes õhus ülihästi. Pärast piknikku sõideti «Vulgaga» koju tagasi.

Meida ise sõitis tööle ja koju tööliste bussiga. Enne kojusõitu viis juhataja mitu last ise koju. Vanemad olid talle oma kodu võtmed andnud ja nii sai ta lapsed uksest sisse lasta.

Pärast Vana-Võidu aega kuni pensionile jäämiseni töötas Meida Austrin Viiratsi Lasteaias.

Praegu tunneb Meida rõõmu oma tütrest Mairest, kes tegeleb loomadega, ja pojast Sulevist, keda huvitavad masinad. Emal on hea meel selle üle, et lapsed elavad lähedal. Alati on talle meeldinud oma koduaias tööd teha ja raamatuid lugeda.

Vana-Võidu lasteaiaperelt Meida Austrinile tuhat tänu, tugevat tervist ja palavad õnnitlused 80. juubeli puhul!

Eha Pihlak

Sõnumeid

Isadepäeval Valmas

Heino Seljamaa tuli isadepäeval Valmassse oma «Teatriga kohvrisk». Lapsed elasid humoorikale esinemisele elavalt kaasa. Hiljem olid samas päevakohane viktoriin ja koosviibimine kohvilauas. Jaan Leetsar

Külakoosolekud

7. detsembril kell 16 on Kissa-Märdi talus Ruudiküla koosolek.

Rebaste küla koosolek toimub 13. detsembril kell 18 Vanaõue elamus.

Külavanemad

Koolituspäev

Viiratsi Algkool on juba 2002. aastast tervist edendav kool. Koos teiste sama võrgustiku koolidega on traditsioon korraldada sügisel õpilastele koolituspäev. 5. novembril oli Jakobsoni-nimelises gümnaasiumis koolitus teemal „Mina“.

Mida 5. klassi õpilased koolituspäevast arvasid?

Lisete Link: «Teemal «Hoiakud ja enesehinnang» õpetati ennast analüüsima ja aru saama, kes ma olen.»

Martin Rebane: «Koolitusel sai ka palju nalja. Seal tegime mingit silda ja täitsime töölehti ning tutvusime teiste koolide inimestega. Lõppkokkuvõttes tundis enamik õpilasi end hästi.»

Erlu Mat: «Esmalt pidid kõik end tutvustama, siis jagati meile küsimused, millele pidime vastuseid otsima ruumis olevate inimeste käest. Järgmiseks jagati meileapid, kus olid harjutused ja selgitused teemal „Mina“. Veel anti meile lehed, mida me jutu põhjal täitma pidime. Tuli välja, et järeldame kolme-nelja lause põhjal palju rohkem, kui seal öeldud.»

Päeva lõpul selgus, et kõigile meeldis nii väga, et kümne palli skaalal pandi hindeid kahekümneni.

Mari Lauer,
5. klassi õpetaja

TÄNASSILMA UUDISED

Vabariigi taassünnipäev

Eesti Vabariigi taassünnipäevaga tähistatakse suveräänsusdeklaratsiooni vastuvõtmist 16. novembril 1988.

Tänassilma rahvamaja tähistas seda päeva kontserdiga, kus esinesid Kalmetu Põhikooli lapsed väga armsa kavaga, mis sisaldas endas laule ja vahelugemisi. Selle oli kokku pannud õpetaja Allar Jakobson. Lastering „Lepatriinud“ esitas laule isadest Merike Moksi juhendamisel. Veel toimus mälumäng, mille käigus sai teada tõdesid nii lipupäevadest, riiklikest pühadest kui ka elust endast.

Täna esinejaid ja nende juhendajaid meeldiva kontserti eest.

Eakatele mõeldes

5. novembril kogunesid kuldse eas inimesed Jõeoru Villasse, et veeta meeldiv pärestlõuna Luule Komissaroviga.

Kuulati lugusid laval juhtunud seikadest, naljalugusid estraadikavadest ja vesteldi elust enesest. Merike Moks ja Meelis Utt olid koostanud luule-laulupõimiku, mis sisaldas Elle-Eha Are luulet luulekogust „Loojanguvälu“. Koos lauldi üldtuntud laule, mis tegid südame soojaks.

Annan edasi kohalolnute tänusõnad Jõeoru Villa pererahvale, kes oli katnud maitsva suupistelaua.

Talgud

26. oktoobril said teoks jätkutalgud Tänaassilma ja Vanavälja küla aktiivsete inimeste osavõtul. Osales 29 inimest. Hea oli näha, et välja olid tulnud ka lapsed. Korrastati kiriku ümbrus ja puhastati prügist Tartu maantee servad.

Kurb on see, et kui oli alanud kool, külvati teeäär kohe üle krõpsupakkide, karastusjookide taara ja kommpaberitega. Siin tahaks öelda: palun austage teiste tehtud tööd! Suur tänu aga kõigile neile, kes hoolimata külmast ja tuulisest ilmast kodust välja tulid.

● Vabariigi taassünnipäeval esinesid rahvamajas Kalmetu kooli lapsed.
PILLE SIHVERI fotod

● Esiplaanil on isad Meelis Utt ja Enn Uuemäe hüppeballidega.

Isadepäev Tänaassilmas

Novembrikuu teisel pühapäeval kogunesid Tänaassilma rahvamajja lapsed koos vanematega, et tähistada isadepäeva.

Lasteringi „Lepatriinud“ esituses kõlasid laulud isadele. Need kõnelesid sellest, kuidas laulda, tantsida ja mängida, ning kui isa seda ei oska, siis küll laps selle talle selgeks õpetab. Pärast pisikest etteastet pandigi isade võimed

ja oskused proovile, aga et lõbusam ja põnevam oleks, võistlesid kaasa lapsed ja emad. Nii õnnestus kõigil harjutada hüppamist hüppeballidega, koristada sassiläinud tuba ja panna segamini olev puzzle kokku ning lõpuks oli võimalus isadel näidata oma osavust kommade ja kääridega.

Kui niinimetatud sportlik osa läbi, asuti sööma pidupäevatoriti ja muid maiustusi.

Pille Sihver,
Tänaassilma rahvamaja perenaine

Kalmetu kooli 138 aastat

4. novembril tähistas Kalmetu kool oma 138. sünnipäeva.

Hommikupoolikul toimus traditsiooniline kooli aastapäeva jooks, mille vanematest klassidest võitsid Rain Liivoja ja Annika Jõemaa ning algklassidest võidutsesid seekord Jan Pöder ja Mari Kallaste.

Pärastlõunal toimus ka aktus, kus kõlasid sünnipäevalaulud ning tervitused kooli õpilastelt ja töötajatelt. Sünnipäev pälvis ühise kringlissõõmise ja morskijoomisega.

● Kooli kringlilaud ILVAR OJA foto

JÕULUHÕNG

Viiratsi rahvamajas

11. detsembril mälumäng
21. detsembril kell 12 koduste laste jõulupidu (kutsetega üritus)
22. detsembril kell 12 valla pensionäride jõulupidu
23. detsembril kell 20.30 Viiratsi alevi jõulupidu

Tänassilma rahvamajas

3. detsembril kell 18 päkapiku töötuba

21. detsembril kell 16 laste ja eakate jõulupidu koos Uusna lasteaiaga
27. detsembril kell 21 küla jõulupidu, tantsuks ansambel „Variant-E“, õhtut juhib Kai Kannistu

Uusna külamajas

6. detsembril kell 14 advendikontsert: külla tulevad Konguta segakoori lauljad
14. detsembril kell 12 koduste laste jõulupidu
17. detsembril kell 14 eakate inimese jõulupidu

19. detsembril kell 18 laste jõulupidu
23. detsembril kell 20 jõulupidu, tantsuks mängib Toomas Anni, esinevad köhutantsijad

Valma infopunktis

21. detsembril kell 14 laste jõulupidu. Külla tulevad Tänassilma rahvamaja näitering etendusega „Tühjade susside saladus“ ja jõuluvana
31. detsembril vana aasta ärasaatmine ja uue vastuvõtmine. Tantsuks ansambel „Hero“.

VANA-VÕIDUS

“Laps ei kasva lärmiga, laps ei paisu pärmiga...”

Kasvamiseks on vaja teha kümme korda päevas musi, palju paisid, kallistusi ja jagada rõõmusõõme. Selline sõnum oli Vana-Võidu lasteaiastel oma isadele, kui nad isadepäeva kontserdil laulsid.

Pimedal sügisõhtul sädelesid lasteaias ees kutsuvalt laternates tulukesed, andes mõista, et õhtu on tavalistest erinev. Kuuskede vahelt piilusid vallatult välja mardimaskides mehikesed. Maja oli tulesäras ja lapsed eelivil.

Juba saabusid esimesed isad. Oh kui kavalate nägudega olid lapsed! Nii raske oli isale oma üllatust veel peidus hoida!

Lapsed sisenesid saali mardilaulu lauldes. Eelmisel nädalal oli palutud isadel koos oma lemmikutega kodus

mardimaskid valmistada ja nüüd olid need kõigil lastel ees.

Mardipäevalt pöörati aga kohe tähelepanu isadele, laulud ja luuletused vaheldusid läbisegi, hea-tuju-tants tõi kogu rahva saali põrandale.

Kõrvu jäid noorematel lastelt kuuldu: «Issiga ialgi igav ei hakka, minuga mängib, mind julgustab takka, minuga lõbusalt ringi ta trallib — küll minu issi on mulle kallis!»

Isadele jagati kätte üllatused ja peo lõpetuseks said kõik suu magusaks kringlitükiga.

Eha Pihlak,

Vana-Võidu Lasteaia juhataja

Väljasõit Tartusse

Ilusal sügisel hommikul alustas Vana-Võidu lasteaias pere sõitu Tartu poole, et minna loodus- ja mänguasjamuuseumi. Vabade kohtade tõttu ja oma lapse soovil sain reisist osa.

Lapsed olid väga ärevil, sest koos sõpradega bussiga sõitmine oli piisavalt põnev. Rõõmsat tuju aitas üleval hoida juhataja Eha, lauldes koos lastega.

Kõigepealt läksime loodusemuuseumi. Mul oli kodutöö tegemata, seepärast polnud mul aimugi, mida seal näha võib. Selgus, et saab loodust tundma õppida ja avastada paljutki läbi teaduslike kollektsioonide. Muuseum kogub ja säilitab eksemplare, mida külastajatel oleks oma silmaga huvitav näha.

Klaasi taga olid ämblikud, ussid, igasugused putukad ja kahepaiksed. Lastele pakkusid erilist huvi suured topised, näiteks jääkarud. Põnevust lisasid akvaariumis elavad maod, nii sai tükikest elavat loodust kogeda. Loomade skeletid tekitasid veidi kõhedust.

Mänguasjamuuseum asub Tartu vanalinnas vanaaegses puumajas. Väljapanek on lastele põnev ja viib täiskasvanud tagasi lapsepõlve. Muuseumis võis näha 1970.—1980. aastate lastetuba, õuemänguasju, garderoobi, poiste, taluja linnalaste mänguasju.

Muljeid avaldati Viljandi teel, kodus ja järgmisel päeval lasteaias.

Lapsed olid toredad ja kõik kulges viperusteta.

Anneli Sangernebo,
lapsevanem

● Vana-Võidu lapsed Tartu loodusemuuseumis

EHA PIHLAKU fotod

Sõnumeid

Detsembrikuus Viljandi Jaani kirikus

Igal pühapäeval kell 10 missa ja kell 20 õhtupalvus. Teisipäeviti kell 12 keskpäevalvus armulauaga ja reedeti kell 19 noorteõhtu.

29. novembril kell 18 on I adventi kontsert – esinevad Jaani koguduse koorid ja Paala gümnaasiumi laululapsed.

4. detsembril kell 18 annavad kontserdi kultuuriakadeemia segakoor ja muusikud. 6. detsembril kell 18 on II adventi kontsert (esineb segakoor «Koit»), 11. detsembril kell 18 argipäevamissa, 13. detsembril kell 18 III adventi kontsert (Viljandimaa Kammerkoor), 16. detsembril kell 19 Viljandi Muusikakooli jõulukontsert, 20. detsembril kell 18 IV adventi kontsert (esineb Heidy Tamme, kontsert piletitega), 21. detsembril kell 19 Tallinna Kammerorkestri kontsert koos Hanna-Liina Võsa, Oliver Kuusiku ja Klasiga (kontsert piletitega).

23. detsembril kell 19 on kirikus kontsert "Jõululood". 24. detsembril kell 18 on jõuluõhtu jumalateenistus ja kell 21 jõuluõhtu missa ning 25. detsembril kell 11 jõulupüha perejumalateenistus. 26. detsembril kell 16 annab konterdi Viljandi Linnakapell ja 27. detsembril kell 18 on heategevuskontsert «Klaver kirikus».

Kaunist jõuluaega kõigile!

Marko Tiitus,
Jaani koguduse õpetaja, praost

Jõululaat Viiratsi Algkoolis

17. detsembril on Viiratsi koolhuvikeskuse saalis jõululaat, mis on avatud kella 12–13.30. Traditsiooniliselt müüakse ainult enda valmistatud asju. Oodatud on kõik huvilised ja ostjad.

Mari Lauer

● Isad on ametis ja lapsed aitavad.

ULVE KANNIMÄE foto

UUDISEID UUSNAST

Meeldejääv isadepäev

11. novembril tähistasime külamaja lasteringiga isadepäeva. Külla ootasime kõiki külaelanikke. Oli väga meeldiv, kui kella viieks tuli saal rahvast täis.

Alustuseks lugesid lapsed teemakohaseid luuletusi. Seejärel kutsusime oma külalised ühiselt tegutsema. Lapsed said koos vanemate ja külalistega osavust proovida ja huvitavaid mängu mängida.

Meil oli valmis pandud neli töötoa nurka. Nii tuligi kogu seltskond jagada neljaks ning koos hakati meisterdama. Teema oli „Minu isa kodukene“ ning materjal suured kaminatikud, hambaorgid ja muud pisike tööks vajalik värk. Ideid oli kõigil piisavalt ja varsti valmisidki huvitavad tööd. Jäädvustasime kõik meeskonnad koos töödega fotodele, mida saab vaadata ka külamaja kodulehelt www.uusna.ee. Külamaja koridoris on nendest töödest ka näitus.

Pärast suurt meisterdamist olid kõigil kõhud tühjad ning kringlitaldrikud tühjenesid kiiresti, lisaks juurde muud magusat. Jüri ja Mari isa olid tööst nii hasardis, et ei saanud kohe sööma tulla, pidid veel tehtut täiendama.

Ulve Kannimäe,
külamaja perenaine

Tegus november Uusna lasteaias

Uusna lasteaia mudilastele oli novembrikuu täis toredaid tegemisi.

Lapsed külastasid kaht teatrietendust. Viljandi loomade varjupaiga noored loomasõbrad käisid lasteaia lastele selgitamas, et lemmikloom võtmine perre toob kaasa kohustusi. Lemmikloom pole lihtsalt pehme, karvane asi silitamiseks, vaid temaga tuleb iga päev tegelda — toita, jalutada ja tema järelt koristada.

Lapsed käisid Uusna raamatukogus, kuhu nad viisid külakostiks endi joonistusi ja rõõmsat laulu.

Isadepäeva pidu kujunes toredaks perepäevaks. Lapsed esitasid vanematele etenduse „Okkiline siil“, mille õpetajad Ene ja Merli neile selgeks olid õpetanud. Seejärel andsid lapsed pisikesse kontserdi. Pärast laste esinemist algas tegevus koos lapsevanematega: mudilased olid joonistanud oma kodu ja pere pildi. Nüüd tuli lastevanematel ära tunda see oma. See ülesanne oli paras pähhel.

Lihtsamaks läks elu siis, kui mängu tulid mutrid, poldid, kruvid, seibid ja muud vidinad. Koos lastega valmisid vahvad seinapildid. Pidulõppes ühiselt kringlit süües.

Etendus „Okkiline siil“ oli nii vahva, et kuu lõpul esineti sellega Uusna eakate klubi rahvale.

Ly Sova,
juhataja

Volikogus...

(2. lk. järg)

* 14. oktoobril Mäeltküla külavanema valimine, küttepuude hankimine, Vana-Võidu lasteaia tara ehitamine, Tarmo Looduse konflikt õpilasega, hooldekodu ehitamine Viljandisse, teede remont, külapäevade korraldamine Viiratsis, Viiratsi keskvaljaku kujundamine, Vana-

Võidu—Viljandi kanalisatsioonitrassi ehitus, laste huvikooli maksu tasumine.

* 21. oktoobril: külavanema sobivus ametikohale, Kaunismäe elamute korterite müük, eelarve muudatused, Vana-Võidu—Viljandi trasside ehitamine.

Avaldused

Maavanem on teinud järelepärimise Valmas Tammekõrkja tee avaliku ka-

sutamise kohta. Teedeseadus ütleb, et avalikuks kasutamiseks saab teed seada ainult koos tee omanikuga.

Roland Tulik on palunud saada kõnetundi eelarve- ja majanduskomisjoni esimehega, see on rahuldatud.

Maavalitsus on saatnud tutvumiseks tervise edendamise ühisleppe materjale. Neid tuleb komisjonides arutada ja ettepanekuid järgides ellu viia.

Maret Lina

● "Valla Volle" meistrid 2007. aastal

LII SADAMA foto

Valla vahvad ja võidukad võrkpallinaised

Tänases kiirustavas maailmas kipub tihti olema nii, et töö kõrvalt ei jõua või ei viitsi hobidega tegelda. Eks see ole suuresti suhtumise ja valiku küsimus. Seda rõõmustavam on tõdeda, et kuulun ühte toredasse võrkpalliseltskonda.

Kui ma kümme aastat tagasi Viiratsisse kolisin, siis peaaegu esimesel nädalal helistas mulle vana klassiõde ja kunagine võistkonnakaaslane Merle ja kutsus Viiratsi naiskonda võrkpalli mängima. Praegu pean tunnustama, et nii lähedas naiskonnas pole mul varem õnnestunud mängida. Meie omavaheline keemia tuli ilmsiks juba esimestes mängudes. Ehkki osa inimesi on vahetunud, on põhituumik samaks jäänud ning keemia säilinud.

Seltskond on meil kirev, sest võistkonnas on olnud või on lasteaiaõpetajad, politseinik, müüja, kunstikeskuse giidperenaine, keemiaõpetaja, maaler, kokk, audiitor-raamatupidaja ja eri vanuses kooliõpilased. Kui oskustest kipubki teinekord pisut väheks jääma, siis entusiastmist meil puudu ei tule ja mängurõõm on just see, mida me vajame.

Seda, et võrkpall on võrratu, näitavad muu hulgas ka meie tulemused. 2008. aasta oli meie naiskonnale jällegi edukas. Lisaks kohalikele turniiridele sai rinda pistetud paljude Eesti tugevate võrkpallinaiskondadega, mis mängu-

kogemuse veelgi huvitavamaks tegid.

Võistkonda kuuluvad Karin Kalm, Varje Reede, Lii Sadam, Gerli Pukk, Anneli Täresaar, Triinu Taresaar, Evelin Malmeister ja Karmen Mitt. «Elioni» rahvaliigas ja Võrtsjärve suvemängudel olid meil abiks ka Kristel Moor, Jaana Väli, Merle Kessa ja Kersti Koval.

Kogu võistkonna nimel tänan meie head partnerit ja toetajat Viiratsi Vallavalitsust ning kõiki pöidlahoidjaid. Ilma sõpradeta ei oleks me päris need, kes me oleme.

Lii Sadam

Tulemused 2008. aastal

Jaanuar — Kõpu karikas, 1. koht
Kevad – naabrinaiste 50. turniir
Võhmas, 1. koht

Võrtsjärve suvemängud – 2. koht
Läbi aasta kestev üleriigiline «Elioni» rahvaliiga turniir — B-grupis jagasime 5.—8. kohta (40 naiskonda)
«Elioni» rahvaliiga suveturniir
Hiiumaal – B-grupis 5. koht (19 naiskonda)

Oktoober – naabrinaiste 51. turniir
Saarepeedil, 1. koht

November — läbi aasta toimuv «Valla Volle», 1. koht. («Valla Volle» meistriks on tulnud kolm kordal.)

Sihikul on Singapuri suurvõistlus

Eesti Olümpiakomiteel on mõte korraldada Eestis 2009. aastal noorte olümpiapäevad, mis oleksid 2010. aastal Singapuris peetava maailma esimese noorteolümpia ettevalmistus.

Olümpiakomitee presidendile Mart Siimannile esitatud küsimustele tulid vastused peasekretär Toomas Tõnise vahendusel.

Miks ei realiseeru teie idee korraldada 2009. aastal Tartus Eesti noorte olümpiapäevad?

Olümpiakomitee plaanis korraldada Tartus juulikuu esimesel nädalavahetusel Eesti noorteolümpia — kompleksvõistlus 15—17-aastastele noortele 28 spordialal. Spordialaliitude huvi ja valmisolek oli suur ning maakondade ja kohalike omavalitsuste huvi osalemise vastu kõrge. Paraku ei saa olümpiakomitee avalikult sektorilt toetust selgelt tunnetatava majandusseisaku tõttu. Ilma tugeva eelarveta ei saa nii suuri võistlusi ette võtta. Seetõttu kavatseme lükata Eesti noorte suurvõistluse 2010. aastasse lootusega saada siis riigi toetus.

Millised spordialad on kavas?

Kavandatud spordialad on aerutamise, jalgpall, jalgrattasport, judo, karate, kergejõustik, korvpall, käsipall, laskmine, lauatenis, maadlus, male, orienteerumine, poks, purjetamine, ratsutamine, saalihoki, sulgpall, sõudmine, tantsusport, tennis, triathlon, tõstmine, ujumine, vehklemine, vibusport, võimlemine ja võrkpall.

Kes ja kuidas otsustab, millistel aladel paneb Eesti võistkonna välja?

Singapuri kavas on 26 spordiala, välja mängitakse 200 medalikomplekti. Osa võtma oodatakse noori sportlasi 205 riigist. Eeldatakse, et võistleb 3700 15—18-aastast noort sõltuvalt spordialast.

Eesti on paraku üks väiksemaid olümpiarikke, mis lubab eeldada 10—15 sportlase osalemist.

Võistlustele pääsemise alused pole veel lõplikult otsustatud, kuid on tõenäoline, et kõik 205 riiki teatavad spordialad, millest soovitakse osa võtta.

Igal riigil on õigus osaleda vähemalt 4 sportlasega, ka maksimaalne osalus on piiratud — 70 sportlast riigi kohta. Noorteolümpial osalemise kulud katab Rahvusvaheline Olümpiakomitee.

Heino Laiapea (Nädaline)

● Vabariigi taas-sünnipäeva puhul korraldati Kalmetu Põhikoolis sellele sündmusele pühendatud jooks.

ILVER OJA foto

Detsembrikuu sünnipäevalapsed

3. Osvald Mikkor	Vardja	73
4. Selma Milvek	Tänassilma	87
4. Lilia Mävra	Viiratsi	84
4. Laine-Rosilda Reiss	Viiratsi	78
5. Hilma Kirpu	Uusna	87
5. Vilma Saksniit	Viiratsi	84
6. Aino Rebane	Viiratsi	80
7. Viivi Müür	Verilaste	70
9. Heldur Peltser	Viiratsi	78
10. Anita Väli	Ruudiküla	76
12. Evi Murd	Viiratsi	83
12. Väinu Reial	Vardja	73
12. Milvi Sihver	Tänassilma	72
13. Laine Allas	Saareküla	82
14. Sirje Mändla	Mäeltküla	71
14. Linda Liiv	Viiratsi	70
15. Valentina Uglina	Viiratsi	70
18. Ljuli Stenar	Uusna	86
18. Heino Allik	Viiratsi	72
19. Kaljo Habakukk	Tänassilma	73
20. Antonina Teearu	Välma	74
20. Viktor Burov	Viiratsi	74
21. Maia Pruuli	Mähma	74
23. Maimu Poimu	Vardja	84
23. Vladimir Karro	Tusti	80
23. Evi Loog	Vana-Võidu	75
23. Aini Umbra	Mähma	70
23. Ants Jürissaar	Rebaste	70
25. Leida Jürgen	Viiratsi	83
25. Niina Kovaleva	Viiratsi	82
26. Johan Tamm	Viiratsi	80
26. Eva Rõõm	Uusna	75
28. Helle-Mai Hunt	Vana-Võidu	70
29. Asta-Aurelie Kask	Tänassilma	77
29. Juta Salong	Vana-Võidu	73
31. Iia Egel	Viiratsi	86
31. Heljo Nõmm	Viiratsi	75

Sündisid

Margaret LÕO 22. 09. 2008
Raido MÜÜR 25. 10. 2008
Kertu MULDMAA 9. 11. 2008
Lisbeth SALONG 11. 11. 2008

Klassiga kodutute loomade varjupaigas

Oktoobrikuus käis Viiratsi koolis inimesi Viljandi loomade varjupaigast, kaasas Viljandi järve äärest leitud väike kutsikas, kes nüüdseks on endale uue kodu. See selgus siis, kui me klassiga varjupaigas käisime.

12. novembriks olid meie klassil tehud ettevalmistused varjupaika minekuks. Õpetaja oli tellinud bussi ja meil olid kotid kassi- ja koeratoitu ääreni täis.

Meid võtsid vastu loengut pidanud varjupaiga töötajad, kes juhatasid kohe majja. Seal oli palju kasse, koeri ja üks jännes. Tutvumine võttis kaua aega, sest paljud loomad olid ettevaatlikud ja hirmunud. Siis tuli põnevaim osa: me saime neid toita ja nendega õues jalutada. Naljakas oli, kuidas poisid rihma otsas kasse jalutasid. Üks koer oli nii jõuline, et tõmbas poisi pori sisse. Ei puudunud ka koerte kaklus.

Päev möödus kiiresti. Kurb oli lahkuda, sest me pidime koju sõitma. Loomad aga jäid ootama oma kojujõudmist.

Kris Gregor Edo
Viiratsi Algkooli 3. klass

Saaremaa on põnev meretagune paik

Eesti suurimat saart Saaremaad teatakse ammu hea puhkekojana, kus on omapärane loodus ja palju vaatamisväärsusi alates saare sümbolitest vanadest tuulikutest, dolomiidist, looduskaitse all olevatest taimedest ja lindudest kuni Kaali meteoriidikraatrini. Aga et jõuda Saaremaale, tuleb sõita läbi Muhumaa ja praamiga ületada Suur väin.

Üldse tuleks alustada stardipaigast. Niisiis reede, 14. november. Tänu lastevanemete vastutulekule saime laste- aia sulgeda lõunast ja kell 13 startis laste- aia juurest väikebuss sümpaatse bussijuhi Eeroga Pärnu poole, pardal peaaegu kõik Vana-Võidu Lasteaia töötajad, nende hulgas kaks mandrile «arakaranud» saarlast – laste- aia juhataja Eha Pihlak ja majandusjuhataja Anne Kivirand.

Ilmajaam lubas reedeiks ilusat ilma. Viimasel ajal tuleb nende prognoose uskuda. Niisiis oli võimalus päikesepillid ette panna ja mõnuleda sügisest loodust nautides kogu tee Virtsuni välja.

Ja olimegi Muhus. Kõigepealt pidime üles leidma Muhu laste- aia, mis asus Liival. Muhus elab 1932 elanikku ja Liiva on 209 elanikuga Muhu suurim küla, kus asuvad põhikool, laste- aed, kirik, kauplus jne. Lasteaia võttis meid vastu juhataja Reet Hobustkoppel, kelle saatel jalutasime läbi äsja renoveeritud ruumide kui ka neist, mis alles remonti ootavad.

Edasi läks sõit Kuressare poole. Linn kandis 1917. aastani nimetust Arensburg. Olulisim turismimagnet on 13. sajandist pärinev piiskopilinnus, mille sarnast teist pole säilinud terves Baltikumis, samuti on Kuressaares säilinud kaunis vanalinn oma ilusate korrastatud majade ja sügis- õhtuid valgustavate tänavalaternatega.

Viimaste aastakümnete jooksul on vana kõrvale tekkinud suuri uusehitisi. Mere ääres peaaegu kõrvuti asuvast kolmest Saaremaa spaahotellist õõbis meie seltskond «Rüütli spaas», mis valmis 2002. aastal ja on kujunenud paljude vaieldamatuks lemmikuks. Elasime kahestes tubades, kellel vaade pargile ja kellele merele.

Esimene külastus pärast pikka sõidupäeva ja kosutavat õhtusööki oli veekeskus oma suure basseini, lastebasseini, liutoru ja mullivanniga. Viimati nimetatu kujunes meile suurepäraseks lõõgastumise võimaluseks.

Laupäevase ennelõuna sisustasime protseduuridega: massaažid, vesiaeroobika, energiatuba, soolakamber jne. Igaüks tegi valiku, lähtudes oma tervislikust seisundist.

Lõunaks oli meil kokku lepitud minek

Massaaž Vana-Võidus. Tel. 518 8694. Eha.

Malle massaažikabinet Viiratsis Tehnika t. 1, vajalik eelregistreerimine tel. 5568 5129.

Kuressaare külje all asuvasse Kärla laste- aeda. (Saaremaal on 23 laste- aeda.)

Et oli laupäev, siis väkest tutvust kasutades ja järjekordset saare külalislahkust kogedes viibisime seal planeeritud 30 minuti asemel 2 tundi. Juhataja Maiu Raun jagas lahkesti infot. Lasteaia asutati 1966. aastal, praegune maja ehitati 1977. aastal nelja rühma ja 90 lapse jaoks. Praegu töötab kolm rühma 51 lapsega. Alates 2004. aastast algas valla abiga hoone järk- järguline renoveerimine, mis veel praegugi kestab. Tore oli lugeda uktsel rühmade nimesilte: «Urvakesed», «Käbikesed» ja «Pähklikesed». Aga olid ka «Kuningakamber», «Varakamber» ja «Mõttetuba».

Õhtupooliku kasutas igaüks oma soovi järgi, kes veekeskuse mõnusid nautides, kes linnas või mere ääres jalutades ning Pireti ja Suure Tõllu legendide põhjal tehtud monumenti imetledes.

Pühapäeva hommikul oli veel viimane võimalus nautida veeprintseduure ja pärast hommikueinet algas kodutee. Väike peatus poes, kus põhiostuks kujunes magushapu Saaremaa leib, millest nad ise väga lugu peavad.

Tagasiteel peatusime Tornimäe lähedal Anne kodupaigas, et teha viimaseid pilte kadakate keskel. Taevast oli süngelt vihmapilve taustal imeilus vikerkaar, olles nagu mandrile sõitjate värv.

Mõne peatuse tegime veel Muhus. Vaatasime hästi säilinud pukkтуulikut Eemus. Vanu tuulikuid hakatakse tasapisi üles ehitama ning need on muutunud vana kultuurimaastiku oluliseks osaks.

Nautse küla Laasu talus kasvatatakse jaanalinde, emusid, nandusid ja koguni kangurusid. Kõik linnud on lennuvõimelised. Neil on väga maitsev punane liha ning nende rasvast, mis on väärtuslik ka söögitegemisel, toodetakse koostöös ühe Taani firmaga kosmeetikavahendeid.

Pärast perenaise põhjalikku kosmeetikatoodete tutvustamist sai meie seltskonnast nii mõnegi rahakott tunduvalt kergemaks.

Koduteel kõlasid vastastikused tänusõnad ning jagati väikesi kingitusi nii sõidu organiseerijale, laste- aia juhatajale Ehale ja kogu naeruhimulisele seltskonnale kui ka mõnusale bussijuhi.

Siinjuures meie kõigi tänu Viiratsi Vallavalitsusele, kes Vana-Võidu Laste- aia 45. aastapäeva puhul oma töötajatele sellise õppe- ja puhkereisi võimaldas.

Helju Meriste,

Vana-Võidu Lasteaia õpetaja

MÄLESTAME

Jaan LUMISTO Viiratsist
Selma BERGMANN Jõekülalt
Ekaterina TELKINEN Viiratsist
Helve TAKKEL Viiratsist